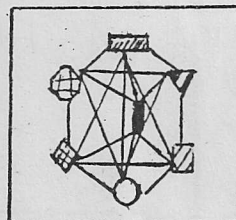
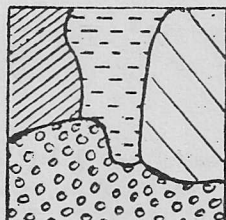
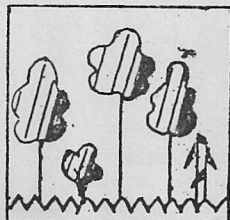

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ НАУК
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО
КРИВОРІЗЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

ПРОБЛЕМИ ФУНДАМЕНДАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЇ: СТРУКТУРА УГРУПОВАНЬ

(Матеріали 1 Всеукраїнської конференції:
9 - 10 грудня 1996 року, м.Кривий Ріг)

111 частина: АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ
УГРУПОВАНЬ І ДОВКІЛЛЯ

Державне видавництво
м.Кривий Ріг
1996

ГУМАНІЗМ, КУЛЬТУРА, ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ

В.І.Шанда, В.В.Корольський,
Л.В.Шанда, Н.В.Демченко

Охорона довкілля, як область спеціальних знань, сфера практичної діяльності людини та компонент сучасного природокористування відбиває рівень загальної матеріальної та духовної культури людства, стан науки, особливості суспільної психології, масової свідомості. В широкому культурологічному плані охорони довкілля як соціальне явище, опирається на гуманізм, який неальтернативно, складно визначається в якості: 1/особливої форми бачення світу та діяльності в ньому; 2/уособлення та проявів вищих людських якостей; 3/сповідання принципів добра, добродійства, миротворення в ставленні до людей та у взаєминах з ними.

Гуманізм є багатозначним складним феноменом суспільного життя. Серед його концепцій ми виділяємо антропоцентристську, що вузько захоплює проблему людини та поліцентричну, яка покриває всі поля діяльності людини в світі, в тому числі природокористування, включаючи "людяність" в ставленні до живої природи, екологічні свідомість, культуру, етику. Ідеї коєволюції людини та природи, що видаються деякими вченими як новітні та визначальні в природоохоронній проблематиці не враховують та обминають: 1/давно вже сформовані в глибинах етносу багатьох народів заборони на певні дії людини в природі; 2/відомі явища антропофільії, синантропії, антропотолерантності різних форм органічного світу, що є об'єктивними свідченнями такої коєволюції.

Проблема гуманізму була і залишається полем спростування, нейтралізації антилюдських ідей та опору їм. Сумновідоме гасло панування над природою у вигляді "антропокосмізму" поширюється на біляземний космічний простір з метою його перебудови чи перетворення відповідно до сучасних ідеалів людини, без врахування їх рухливості та обмеженості прогнозів.

Охорона живої та неживої природи в широкому загальнонауковому плані висувається в ранг однієї з важливих проблем фундаментальної екології, в колі якої мають бути розробки: 1/принципів компенсації порушень екосистем; 2/біологічної нейтралізації агентів забруднення всіх середовищ життя; 3/стимуляції таких функцій біосфери як самовідновлення, самоочищення, самовідтворення, саморегуляція.